

Baranya és Ujszeged.

SZEGED, december 14.
(Saját tudósítónktól)

Lombtalan ágaikkal, mintha sóvány karjait segedelemért ezernyi inséges tartaná az égnek, ott állnak Ujszeged fái a tulsó Tiszaparton. A szemünk elrévedez odaát és a lelkünkbe markol a keserűség, hogy milyen szörnyű, milyen hihetetlenül kegyetlen igazságtalanság történt velünk. Elrabolták tőlünk ezeréves hazánk nagyobb felét, elrabolták véle a megélhetésünk, a létezésünk legelemibb szükségleteit. Elvették szenttelepeinket, el az erdeinket. Bitorolják legtermékenyebb szántóinkat. És itt ül a nyakunkon a tél, hogy a természet csapásának nagy szivtelenségével megöljön bennünket az inség kinjaival: az éhséggel és a hideggel.

Kegyetlen az a szerződés, amelyet Trianonban tettek elénk. Nem szerződés az, de irgalmatlan parancs. És amikor ezt a kényszernek engedve aláírtuk — ha vigaszunk kevés is ez, de abban a hitben éltünk, hogy többet ennél már nem veszítünk és a megszálló csapatok legalább a nekünk ítélt területekről el-takarodnak.

Régen volt az, még májusban történt. És azóta várjuk, hogy a miénket visszakapjuk, várjuk és hiába várunk. Baranyában benn van még a rác és Ujszeged s a véle hozzánk visszajutó kilenc község sem szabadult fel. Vágyó szemünk átrévedez a Tiszán, Szeged szépséges, ifju menyasszonya felé, akit — mint valami középkori lovagregényben — undok, páncélos rabló elragadott s a karmában tart.

Szivbe markoló, nagy fájdalom ez, amelyet Szeged apraja-nagyja egyaránt érez. Szívet betöltő, nagy vágyódás az, amely Szeged apraját-nagyját Ujszegedhez, Ujszeged felszabadulásához fűzi. Valahányszor szóba kerül, hogy kiüritik a szerbek Ujszegedet, de sok komor arcon fut át a boldog várakozás derűs mosolya. Valahányszor belátjuk azt, hogy hiu volt a reménységünk, de sok arcon ül ki az elcsüggedés és reménytelenség.

Legujabban sokat irnak Baranya kiüritéséről. Meleghangu energikus cikkek látnak napvilágot — Baranyáért. Örvendünk ennek, mert így ismét beszélnek a nagy igazságtalanságról, újra szóvá teszik a rajtunk e-ett méltatlanságot. — De ezerszeresen fáj, hogy a sűrű cikkek, nyilatkozatok, megbeszélések során említést sem tesznek arról a jogtalanságról arról a méltatlanságról, amely Csonka-Magyarországot és különösen Szegedet Ujszeged megszállás alatt való tartásával éri. Pedig Ujszeged és a Tisza-Maros szögének többi községe politikailag és gazdaságilag nélkülözhetetlen és fontos a hazának. Olyan érték, amelyet érzelmi momentumok figyelmen kívül hagyása mellett sem nélkülözhetünk.

Pusztában kiáltó hangja lesz az, ha felemeljük szavunkat Ujszegedért?

VARGA MIHÁLY kötél-
gyárosnál Szeged
Telefon 469. 85 Aradi-utca 4.
Mindennemű
kötélárú, zsinór, zsák, ponyva
és háló gyári áron kapható.

Bérautó megren-
delhető!
Telefon 808 és 765.

Látogatás a szegedi népfőiskolán.

SZEGED, december 14.

Minden magyar ember, aki a kultúra békés fegyvereitől várja az igazi döntést Magyarország sorsában, őszinte örömmel és reménységgel fogadta az első magyar népfőiskola megnyitásának hírért. Külön öröme Szegednek, hogy fái között indult meg a népkultúrának ez az áldásos munkája, amelyről tegnap délután személyesen is meggyőződést szereztünk. Kimentünk a Boldogasszony-sugarúton lévő tanítóképző intézetbe, ahol egyelőre a népfőiskolát elhelyezték. A földszinten van a tanári szoba, itt tartózkodnak napközben azok, akik az új népfőiskola ifjúságának tanításárai és nevelésével foglalkoznak. *Gombkötő* Antal tanfelügyelő, a népfőiskola derék és lelkes buzgalmu igazgatója, aki maga is a szegedi nép sorából került ki és egész lelkével csügg a népművelődés új, fiatal hajtásán, állandóan az ifjak között tartózkodik, amikor minden ügyét-baját ismeri és szívében viseli. A tanárok egytől-egyig mind régi, kipróbált és érdemes pedagógusok, akik értik a nép nyelvét és közel tudnak férkőzni a gazdátársadalom fiataljainak érzés és gondolatvilágához.

A népfőiskola előadó-helyisége az első emeleten van. Nagy, világos terem, kényelmes padokkal, katedrával, táblával, a katedra felett feszület, mellette Magyarország (a régi és jövendő, nagy Magyarország) térképe. A hallgatók száma már elérte a negyvenet. Ez nem látszik soknak, de vannak dán népfőiskolák, ahol alig husz a növendékek száma. Szép, komoly és okos turáni fejek tekintenek ránk, Alsóváros és a tanyavilág „jóképu” gyermekei várják az előadás kezdetét. Az első sorban katonafiúk ülnek. Vannak olyan hallgatók is a népfőiskolán, akik nyolc kilométeres utat tesznek meg naponta a tanyákról, például a Bába gyerek (szép szál, igen értelmes magyar), aki panaszkodik is az igazgató urnak, hogy az utak majdnem járhatatlanok, különösen most, hogy nagy sarak vannak és a víz is előnti a gyalogjárót. Bizony áldozatokkal jár a tudás megszerzése, de, úgy látjuk, ezek az önként jelentkezett magyar fiúk (előőrsei és uttörői a magyar gazdátársadalom most induló kulturális életének) szíves örömet hoznak meg minden áldozatot. Az első tanfolyam különben március 15-én végződik, amikor az ifjak abszolutóriumot kapnak. Addig is indexük lesz, amely igazolja, hogy ők a szegedi népfőiskola rendes hallgatói.

A tanítás kezdetén fölcsendül az új magyar imádság: *Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában...* majd az igazgató az iskola munkarendjére és hallgatók fegyelmére vonatkozó utasításait adja elő. Azután végighallgatuk *Pörzsölt* tanár ur óráját, aki a magyar irodalomtörténet és földrajz tanára a népfőiskolán. Az irodalomtörténeti órán a magyar középkor kulturáját méltatta, gyér irodalmi emlékeinkről beszélt, a nemzeti mondákról és legendákról, a Corvináról és végül a virágénekekről. Megragadó erejű előadó. Hévvél és lendülettel magyaráz, színesen és szívéből beszél. Teljesen a hallgatók nyelvén szól, az ő életkörükből az ő fölfogásuknak és érdeklődésüknek megfelelően veszi képeit, példáit, de egyuttal, önkénytelenül, szinte játszva és minden nehézség nélkül emeli föl őket egy magasabb kulturális légkörbe és gondolatvilágba. A fiuk

valóságai áhitatosan hallgatják, láthatóan tetszik nekik az, amit Pörzsölt mond, közben szorgalmasan jegyeznek.

Nagy nemzeti jelentőségű munka folyik itt, öntudatos és tervszerű népművelés. Jó kezekben vannak azok a szegedi és tanyai fiatal magyarok, akik a gazdátársadalom ezen elitgárdájába lelkesen és buzgón jelentkeztek. Őszinte örömmel állapítja meg a napok krónikása, hogy a borongó magyar jelenben az első biztató és bátorító derengés valahogy itt támadt, Szegeden, egy borús decemberi napon, amikor megnyitott az első magyar, nemzeti népfőiskola, hogy a művelődés sáncai közé fölvegyen egy életerős, ifju, friss és egészséges osztályt, amelynek *fogékony agra és erős gerince* fogja megteremteni boldogabb és gazdagabb jövőnket! (j. gy.)

Jön! Jön!

A világ legnagyobb csodája:

A világhírű Albertini csoport!

Lovaglás az űrben

a Belvárosi Moziba

Nem sikerült a csehországi sztrájk.

PRÁGA, dec. 14. (M. T. I. Cseh sajtóiroda.) A prágai sztrájkmozgalom jóformán véget ért. Majdnem minden üzemben dolgoznak. Itteni 54 gyár közül csak háromban szünetel a munka. A Ringhoffer-gyárban 2000 munkás közül 1600 megkezdte a munkát. Az általános sztrájk már csak Chladnoban, Planban és Reichenbergben tart. Außigban dolgoznak, Znaimban, Trebitschben és Gödingben csak részben szünetel a munka.

Belvárosi Mozi

Telefon: Igazgatóság 258.
Pénztár. 582.

Csütörtökön, december hó 16-án
délután 5 órakor

**TELMÁNYI
EMIL**

Hangversenye.

Jegyek még válthatók
a pénztárnál.

Németország nem jelentett csődöt.

BERLIN, dec. 14. (M. T. I.) A Wolff-ügynökség jelenti: Egyik bécsi lap azt a hirt terjeszti, mintha Németország a kiegyenlítő hivataloknál fizetéseketelenséget jelentett volna be. Hozzánk beérkezett jelentés szerint a hír nem igaz és félrevezetést céloz.

Hegedüs vállalja a pénzügyi tárcát.

BUDAPEST, dec. 14. *Hegedüs* Loránt a M. H. munkatársa előtt kijelentette, hogy feltétlenül vállalja a pénzügyminiszteri tárcát, nem a maga kedvéért, de az ország érdekében és csak addig marad a helyén, míg az ország érdeke azt kívánja. Egy évig kíván maradni, mert ennyi időre van szüksége, hogy az ország pénzügyeit rendbehozza. Holnapután előterjeszti a kormányzó-pártban a programját s ha bizalmukról biztosítják, akkor hozzáfog a munkához. Egy évig maradnia kell, mert különben bajok származhatnak a távozásából, de egy év után mindenesetre távozik a pénzügyminiszter állásából.

Szünetel a táviró Bécs és Csehország között.

BÉCS, december 14. (M. T. I. magánjelentés.) Ma reggel megszakadt a táviróforgalom Bécs és Csehország között. A lap ezt a tényt a prágai kormány intézkedésére vezeti vissza, mert a jelentések szerint több kerületben elrendelte a kivételes állapotot és ezért meg akarja akadályozni, hogy az ellenzéki elemek közt távirati érintkezés lehessen. Az intézkedés csak rövid időre szól. A N. W. T. a cseh követségtől úgy értesült, hogy a sztrájkmozgalom erősen csökkent.

KORZÓ-MOZI

TELEFON: Igazgatóság 455.
Pénztár 11-85.

December hó 16., 17., 18. és 19. én,
csütörtökön, pénteken, szombaton és
vasárnap

Az amerikai filmgyártás legkiválóbb produktuma!

TARZAN

**II. rész:
Tarzan szerelme.**

Előadások kezdete:
köznapokon fél 5, negyed 7 és 8 órakor,
vasárnap 3, fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

13-33 a SZEGED telefonszáma.

**Aranyat,
Brilláns
ékszereket,**

arany karcsatt órákat
és ezüstöt a legmagasabb
árakon vásárolok.

Ékszerekben nagy raktár!

Nagy javító műhely!

FISCHER
ékszerész

Kárász-utca 14,

**Korzó-kávé-
ház mellett.**